

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Deseño e desenvolvemento curricular da educación física		Código	652G02014
Titulación	GRAO EN EDUCACIÓN PRIMARIA			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas			
Coordinación	Sandomingo Guntin, Alfonso		Correo electrónico	alfonso.sandomingo.guntin@udc.es
Profesorado	Lera Navarro, Ángela María		Correo electrónico	angelera@udc.es
	Sandomingo Guntin, Alfonso			alfonso.sandomingo.guntin@udc.es
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período de 6-12, no contexto familiar, social e escolar.
A3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións.
A5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.
A6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.
A8	Coñecer os fundamentos da educación primaria.
A9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
A56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes aos estudantes.
A57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física.
A58	Coñecer o currículo escolar da educación física.
A59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola.
A60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
A62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B12	Capacidade de selección, de análise, de avaliación e de utilización de distintos recursos na rede e multimedia.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.

B16	Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.
B17	Capacidade de análise e de autoavaliación tanto do propio traballo como do traballo en grupo.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
B19	Capacidade de adaptarse a novas situacións nunha sociedade cambiante e plural.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Analizar el currículo de la Educación Física ,adoptando una actitud crítica y reflexiva		A9	B5 C3
		A17	B14 C4
		A19	B15 C7
		A56	B16 C8
		A57	B17
		A58	B19
		A64	
Tomar decisiones a cerca de los diferentes elementos básicos que configuran el currículo con la finalidad de elaborar propuestas curriculares desde la reflexión crítica.		A5	B3 C3
		A8	B5 C4
		A16	B14 C6
		A58	B15 C7
		A59	B19 C8
		A60	
		A62	
Conocer las pautas didácticas y metodológicas a seguir en el proceso de enseñanza de la Educación Física en la Educación Primaria		A64	
		A1	B1 C4
		A3	B3 C6
		A5	B5 C7
		A6	B12 C8
		A8	B18
		A9	B19
		A16	
		A17	
		A19	
		A37	
		A57	
		A58	
		A59	
		A60	
		A64	
		A65	

Contidos	
Temas	Subtemas

BLOQUE I: EL CURRÍCULUM DE LA EDUCACIÓN FÍSICA EN PRIMARIA A PARTIR DE LA L.O.E.	
BLOQUE II: LOS ELEMENTOS BÁSICOS DEL CURRÍCULUM: ANÁLISIS DEL CURRÍCULUM DE LA EDUCACIÓN FÍSICA EN LA EDUCACIÓN PRIMARIA	
BLOQUE III: ANÁLISIS DIDÁCTICO DE LOS BLOQUES DE CONTENIDOS	
BLOQUE IV: LA ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD DESDE EL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA	
BLOQUE V: LA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE LA EDUCACIÓN FÍSICA EN LA ENSEÑANZA PRIMARIA	

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Práctica de actividade física	20	60	80
Proba mixta	2	48	50
Sesión maxistral	20	0	20
Atención personalizada	0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado			

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Práctica de actividade física	Metodoloxía que permite ó alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades físicas e/ou deportivas de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, etc., a execución dos fundamentos psicomotores e/ou sociomotores das distintas habilidades deportivas.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Práctica de actividade física	

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.	100

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica

- FRANCISCO PASCUAL, L. (2005). Actividades bilingües de expresión corporal. Madrid: CSS
- VÁZQUEZ, BENILDE (2001). Bases educativas de la actividad física. Madrid: Síntesis
- SÁNCHEZ BAÑUELOS, F. (1986). Bases para una didáctica de la E. F.. Madrid: Gymnos
- RUIZ PÉREZ, M. (1994). Desarrollo motor y actividades físicas. Madrid: Gymnos
- CECCHINI ESTRADA, J. (2002). Didáctica de la Educación Física en la Educación Primaria. Madrid: Síntesis
- CONTRERAS, O. (2001). Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista. Barcelona:INDE
- ESPINA, A. (). Discapacidades físicas y sensoriales. Madrid: CSS
- OMEÑACA, R (2001). Educación en valores desde la educación física. Barcelona: Paidotribo
- GONZÁLEZ, E. (1997). Educación Física en Primaria. Barcelona: Paidotribo
- TORO, S. (1995). Educación física para niños y niñas con necesidades educativas especiales. Málaga: Aljibe
- KIRK, D (1990). Educación física y currículum. Valencia: Servicio de Publicaciones de la Universidad
- LOPEZ PASTOR, V (1999). Educación Física, evaluación y reforma. Segovia: Diagonal
- RIGAL, R. (2006). Educación motriz en preescolar y primaria. Barcelona: INDE
- BLÁZQUEZ,D. (2009). Enseñar por competencias en Educación Física . Barcelona INDE
- DA FONSECA, V. (1996). Estudio y génesis de la psicomotricidad. Barcelona: INDE
- CASTEJON, F.J (1996). Evaluación de la Educación Física. Sevilla: Wanceulen
- FERNÁNDEZ GARCÍA, EMILIA (1998). Evaluación en el área de Educación Física. Alcoy (Alicante): Marfil
- PASTOR, J.L. (2002). Fundamentación conceptual para una intervención psicomotriz en educación física. Barcelona: INDE
- ARNAIZ SÁNCHEZ,P (1998). Fundamentación de la práctica psicomotriz. Madrid: Seco Olea
- BATALLA,A (2000). Habilidades motrices. Barcelona: INDE
- CASTEJÓN,F. (2003). Iniciación deportiva: La enseñanza y el aprendizaje comprensivo en el deporte. Sevilla: Wanceulem
- BLÁNDEZ ÁNGEL, JULIA, (2005). La asignatura Educación Física de base : Una propuesta de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior. Barcelona : Inde
- VÁZQUEZ, BENILDE (1989). La educación física en la educación básica. Madrid: Gymnos
- AZNAR,P y cols (1998). La educación Física en la Educación Infantil. Barcelona:INDE
- CASTAÑER, M y CAMERINO,O (1991). La Educación Física en Primaria. Barcelona: INDE
- AGUIRRE,J (1993). La Educación Física en Primaria. Zaragoza: Luis Vives
- ZAGALAZ SÁNCHEZ, MARÍA (2008). La Educación Física en Primaria a partir de la LOE. Torredonjimeno (Jaén): LOGOSS
- LLEIXÁ, TERESA (2003). La educación física hoy. Barcelona: ICE
- LE BOULCH, J (1987). La educación psicomotriz en la escuela primaria. Barcelona: Paidos
- SALES, J. (1997). La evaluación de la Educación Física en Primaria. Barcelona: INDE
- SENERS, P. (1995). La lección de educación física. Barcelona: INDE
- VACA, M. (2005). La lección de educación física en el tratamiento pedagógico de lo corporal. Barcelona: INDE
- BLANDEZ ÁNGEL, JULIA (1996). La utilización del material y del espacio en E.F.. Barcelona: INDE
- MEC (2006). Ley Orgánica de Educación. Madrid: BOE 4 mayo 2006
- LÓPEZ SÁNCHEZ (2004). Los contenidos de la educación física en la Educación Primaria. Granada: GEU
- DELGADO NOGUERA, M. A. (1991). Los estilos de enseñanza en la E. F.. Granada: ICE
- RIESCO MARTÍN, J. (2006). Manual de Educación Física. Salamanca: Globalia
- SCHINCA, E. M. (2003). Manual de psicomotricidad, ritmo y expresión corporal. Madrid: Cispraxis
- VICIANA RAMÍREZ (). Planificar en Educación Física. Barcelona: INDE
- LANGLADE, A (1971). Teoría general de la gimnasia. Buenos Aires: Stadium

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos da educación física na sociedade actual/652G02031

Xogos motores/652G02025

Expresión corporal e adaptacións curriculares/652G02026

Iniciación deportiva/652G02036

Educación física para o lecer/652G02035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías